

HAFTAYA BAKIŞ

Fed yetkililerinin yaptığı açıklamalar küresel piyasaların odağındaydı.

Geçtiğimiz hafta Fed yetkililerinin açıklamaları Haziran toplantısında faiz artırımına yönelik beklentilerin şekillenmesinde etkili oldu. Hafta içi yaptığı konuşmada güçlü istihdam piyasasının enflasyonu yukarı yönlü desteklediğini ve faizi uzun süre düşük seviyelerde tutmanın riskli olduğunu ifade eden St. Louis Fed Başkanı Bullard, hafta sonu yaptığı bir diğer konuşmasında da global piyasaların yaz aylarında gerçekleşecek bir faiz artışına hazır olduğunu açıkça belirtti. Fed Açık Piyasa Komitesi'nde (FOMC) oy verme yetkisi bulunan Fed guvernörü Powell da, ABD ekonomisine dair güçlü verilerin yakında ikinci faiz artışını getireceğini belirterek piyasalarda Haziran ayında Fed'in faiz artırımına gideceği beklentilerini destekledi. Ayrıca, Fed Başkanı Yellen'in geçtiğimiz Cuma günü yaptığı konuşma da yakından takip edildi. Yellen konuşmasında işgücü piyasası ve ekonominin iyi gitmesi durumunda önümüzdeki aylarda Fed'in faiz artırımının uygun olacağını ifade etti. Yellen'in faiz artışının tedbirli ve kademeli bir şekilde olması gerektiğini açıklaması, Temmuz ayında faiz artışı beklentisinin Haziran'a göre daha fazla yükseliş kaydetmesine neden oldu. Yellen ayrıca, önümüzdeki birkaç yıl içinde ekonominin iyileşmeye devam edeceğini ve enflasyonun %2'lik hedefe ulaşacağını belirtti. Son dönemde, önemli ölçüde artış kaydeden petrol fiyatları da ABD'de fiyat artışının hız kazanacağına işaret ediyor. Konuşma sonrasında, doların diğer para birimleri karşısındaki değerini gösteren DXY endeksi Mart ayından bu yana en yüksek seviyesine ulaşırken, S&P 500 endeksinde alımların hızlandığı görüldü. Böylece, S&P 500 endeksi son 2 ayın en yüksek haftalık performansını gösterdi.

Hafta içinde beklentilerin altında gelen öncü sanayi ve hizmetler PMI verilerine rağmen dayanıklı tüketim malları siparişinin beklentilerin oldukça üstünde yükselmesi ve yeni konut satışlarının 2008'den bu yana en iyi performansını göstermesi de ABD ekonomisine dair pozitif sinyaller verdi. Öte yandan, ABD'de 2016'nın ilk çeyreğine ilişkin büyüme verisi %0,5'ten %0,8'e yukarı yönlü revize edilmesine rağmen piyasa beklentilerini karşılamadı.

Euro Alanı'nda sakin hafta...

Euro Alanı'nda geçtiğimiz hafta beklentilerin altında ve son 16 ayın en düşük seviyesinde gelen öncü imalat PMI yılın ilk çeyreğindeki ekonomik büyümenin kalıcı olmadığına işaret ederken, Avrupa Merkez Bankası (ECB) Başkan Yardımcısı Constancio'nun açıklamaları piyasalar tarafından takip edildi. Constancio, yeni bir önlem paketinin uygulamaya konmasının değerlendirilmesi için henüz erken olduğunu belirtti. Son olarak Mart ayında politika faiz oranında indirmeye giden ve varlık alım programını genişleten ECB, Haziran ayından itibaren şirket tahvil alımına da başlayacak. Öte yandan, Yunanistan'ın ilk kurtarma paketinin durumunu değerlendirmek için bir araya gelen Euro Alanı maliye bakanları, Yunanistan'ın Temmuz ayında yapacağı yüklü borç taksiti ödemesi için 10,3 milyar euroluk dilimin serbest bırakılması ve borçların yeniden yapılandırılarak vadelerin uzatılması konusunda karara vardı. Toplantı sonrasında EUR/TL son 2 ayın en düşük seviyesinden yükselirken, Euro Alanı'nda 10 yıllık gösterge tahvil faizlerinde düşüş görüldü. Diğer taraftan, İngiltere'nin Haziran ayında Birlik'ten ayrılma ihtimalinin düşmesiyle Avrupa borsaları %2'nin üzerinde arttı.

HAFTALIK VERİLER

	20.May	27.May	Değişim		20.May	27.May	Değişim
BIST-100 Endeksi	76.358	78.029	% 2,2 ▲	EUR/USD	1,1222	1,1114	-% 1,0 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%9,79	%9,42	-37 bp ▼	USD/TL	2,9752	2,9550	-% 0,7 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%1,85	%1,84	-1 bp ▼	EUR/TL	3,3382	3,2869	-% 1,5 ▼
EMBI+ (baz puan)	396	392	-4 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.252	1.212	-% 3,2 ▼
EMBI+ Türkiye (baz puan)	310	305	-5 bp ▼	Petrol (USD/varil)	48,4	49,1	% 1,3 ▲

bp: baz puan

Yuan son 5 yılın en düşük seviyesinde...

Dolarda geçtiğimiz hafta görülen değer kazancı sebebiyle Çin Merkez Bankası USD/yuan kurunu 2011 yılından bu yana en yüksek seviyesi olan 6,5693 düzeyinde belirlerken, Çin’de yılın ilk 4 ayında kamu firmalarının kârlılığının ivme kaybetmesi ve borçlarının yükselmeye devam etmesi, Çin ekonomisiyle ilgili endişeleri artırıyor.

Petrol fiyatları yükselişte...

Kanada’da petrol sahalarının bir kısmının yangın sonrası üretime tekrar başlaması ve İran’ın ihracatının artmasıyla geçtiğimiz haftaya düşüşle başlayan petrol fiyatları, Çarşamba günü ABD ham petrol stoklarının son 6 haftanın en düşük seviyesine gerilemesi sonucunda 49,5 USD/varil ile son 7 ayın yüksek seviyesine ulaştı. 2 Haziran’daki OPEC toplantısı öncesinde belirli bir üretim hedefinin belirlenmemesi ve İran’ın yaptırımlar öncesindeki üretim seviyesine kadar petrol arzında dondurmaya gitmeyeceğini açıklamasının ardından fiyatların bir miktar gerilediği görüldü. Altın fiyatlarıysa, haftalık bazda %3,2 değer kaybederek Kasım 2015’ten bu yana en yüksek aylık kaybını gerçekleştirdi.

TCMB faiz koridorunun üst bandında yeniden indirim gitti.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısı ve Başbakan Binali Yıldırım’ın yeni kabinedeki isimleri açıklaması yurt içi piyasalar için geçtiğimiz haftanın en önemli iki gündem maddesiydi.

TCMB toplantıda küresel oynaklıklarda görülen bir miktar artışa rağmen sıkı para politikası duruşunun ve alınan makro ihtiyati tedbirlerin ekonominin şoklara karşı dayanıklılığını artırdığını ifade ederek üst bantta 50 baz puan indirim gerçekleştirdi. Toplantı sonrası yayımlanan basın duyurusunda çekirdek enflasyon eğilimindeki iyileşmenin sınırlı olması gerekçe gösterilerek likidite politikasındaki sıkı duruşun süreceğinin açıklanması dikkat çekti. Çarşamba günü gerçekleştirilen banka ekonomistleri bilgilendirme toplantısında TCMB tarafından verilen mesajlar üst bantta indirim alanının daraldığı ve tek bir fonlama faiz oranına doğru ilerlendiği şeklinde yorumlandı. TCMB Başkanı Murat Çetinkaya yılın ikinci Enflasyon Raporu’nun açıklandığı 26 Nisan tarihli toplantıda sadeleşme adımlarına devam edeceklerini, tek bir politika faizi ve onun etrafında daha dar ve simetrik bir faiz koridorunu hedeflediklerini açıklamıştı.

Öte yandan, kabinedeki ekonomi yönetimine yönelik belirsizliğin kalkması piyasalarda olumlu karşılanırken, BİST-100 endeksi geçtiğimiz Salı günü %3,5 ile 2016 yılbaşıdan bu yana en yüksek günlük yükselişini gerçekleştirdi. 24 Mayıs sabahında 3,00 düzeyinin üzerine yükselerek Şubat 2016’dan bu yana en yüksek seviyesine ulaşan USD/TL, gün içinde 2,94 seviyelerine kadar geriledi.

S&P’den Türkiye’ye dair açıklamalar...

Standard&Poor’s, Perşembe günü yayımladığı notta yatırım harcamalarının ve ihracatın durgun seyrettiği Türkiye’de Merkez Bankası’nın temkinli gevşeme eğiliminin sürmesinin beklendiğini ancak, TL üzerinde baskı oluşması durumunda TCMB’nin para politikasını sıkılaştırmak durumunda kalabileceğini belirtti. Sermaye girişlerindeki ani bir yavaşlamanın dış finansman açığı yüksek olan Türkiye için aşağı yönlü bir risk olduğunu vurgulayan S&P, Avrupa ve dünya genelindeki düşük (negatif) faiz oranlarından olumlu etkilenen Türkiye’nin net enerji ithalatçısı yapısı ve Çin talebine olan bağımlılığının düşüklüğüyle diğer gelişmekte olan ülkelerden olumlu yönde ayrıştığını ifade etti. S&P Mayıs ayının başında Türkiye’nin not görünümünü “negatif”ten “durağan”a yükseltmişti.

Tüketici güveni yükseliyor.

TÜİK’in açıkladığı veriye göre tüketici güveni Mayıs ayında Ocak’tan bu yana en yüksek seviyesine (68,8) ulaştı. Reel kesim güven endeksinde ise aylık bazda bir değişim gözlenmedi. Sektörel güven endeksleri incelendiğinde, hizmet sektörü güven endeksinin yıllık bazda küçülmesine rağmen 2016 yılının en yüksek seviyesine çıkması sektördeki talebin arttığına işaret ederken, inşaat sektörü güven endeksinin çalışan sayısında azalış beklentisiyle son 2 yılın en düşük seviyesine gerilediği görüldü.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Emlakçılık sektörüne “müşavirlik” kavramı getiriliyor.

Lisanslı emlak müşavirliği ve emlak komisyonculuğuna getirilen kısıtlamalarla ilgili kanun teklifi geçtiğimiz hafta TBMM gündemine alındı. Teklif kapsamında müşavir olabilmek için üniversite mezunu olmak ve lisans almak, lisansı alabilmek için ise girilecek sınavda başarılı olmak gerekiyor. Halihazırda emlakçılık sektörü 2004 yılında sadece emlakçılık eğitimini şart koşan bir tebliğe bağlıyken, sektörde kayıt dışılığın artması sorun yaratıyordu. Hükümetin gündemindeki kanun teklifinde sektörün denetlenmesi gerektiği ve emlakçı olmak için gerekli şartları yerine getirmeyenlere yüksek tutarda ceza uygulanacağı belirtiliyor. Teklifin yasallaşması halinde kazanılmış hakların korunacağı söylene de birçok emlakçının sektörden çıkacağı düşünülüyor.

İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı artış gösterdi.

Mayıs ayında imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı (KKO) yılbaşından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. 2008’den bu yana Mayıs aylarındaki en iyi performansını sergileyen KKO %75,7 seviyesine ulaşırken, temel eczacılık ürünleri ve motorlu kara taşıtları imalatı sektörleri bu artışta etkili oldu.

Nisan ayında konut satışları geriledi.

Nisan ayında konut satışları yıllık bazda %10,9 gerilerken, ilk dört ayda satışlarda gözlenen yıllık düşüş %1,6 oldu. Nisan ayında toplam satışların %31’ini oluşturan ipotekli satışlar yıllık bazda %27 azalırken, diğer satışlar yatay seyretti. Öte yandan, yabancılara yapılan konut satışlarında da gerileme sürerken, satışlardaki düşüşün Antalya ve Muğla gibi şehirlerden gelmesi turizmde son dönemde yaşanan krizin inşaat sektörüne de yansımış olduğunu gösteriyor.

Nisan ayında 480 firma yatırım teşvik belgesi aldı.

Geçtiğimiz hafta açıklanan verilere göre, Nisan ayında 480 firmaya 5 milyar TL tutarındaki yatırımları için yatırım teşvik belgesi verildi. Bu yatırımlar kapsamında sağlanan istihdam 12.321 kişi, ithal edilen makine ve teçhizat tutarı da yaklaşık 659 milyon dolar olarak belirlendi. Sektör bazında incelendiğinde, imalat 175, enerji 163, hizmet 123, tarım 10 ve madencilik sektörü 9 adet yatırım teşviki aldı. En yüksek yatırım tutarıyla teşvik alan sektör 2,7 milyar TL ile hizmet sektörü oldu.

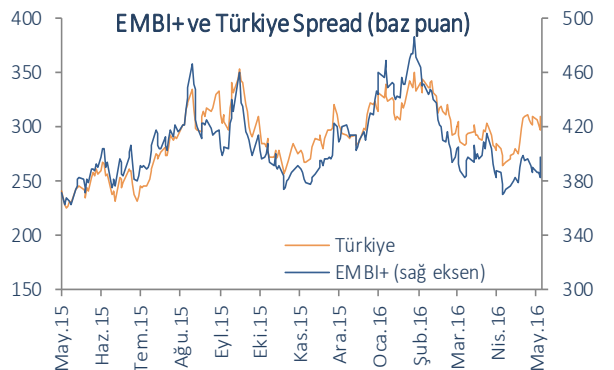
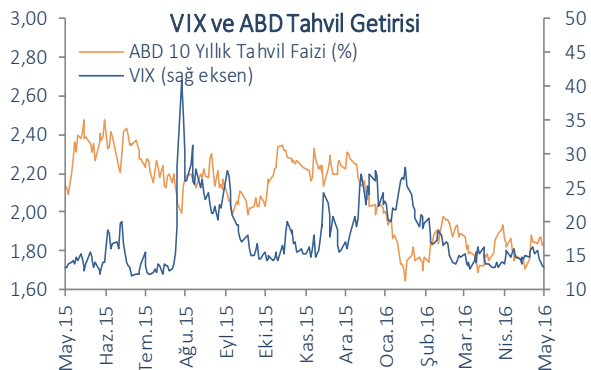
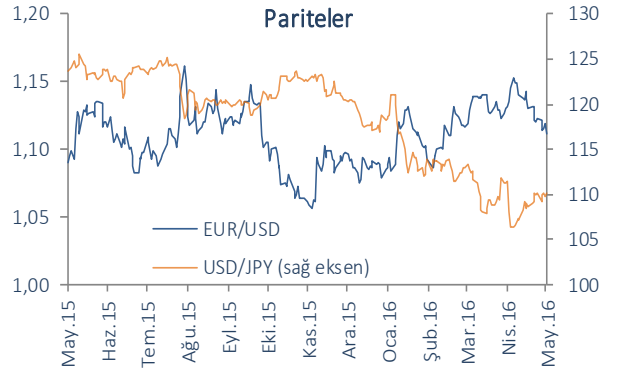
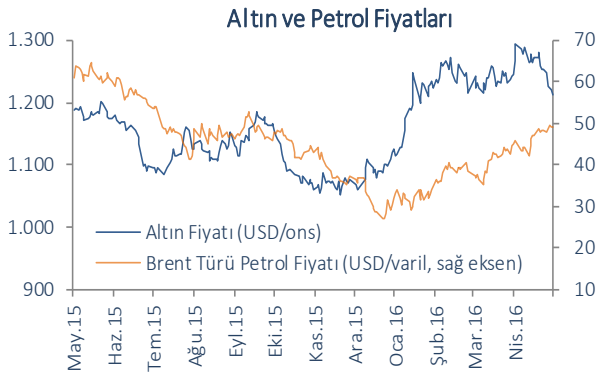
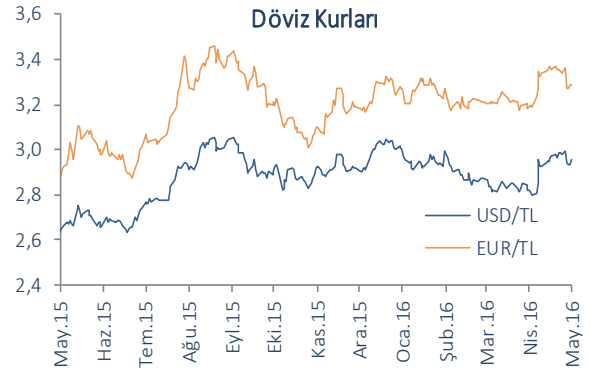
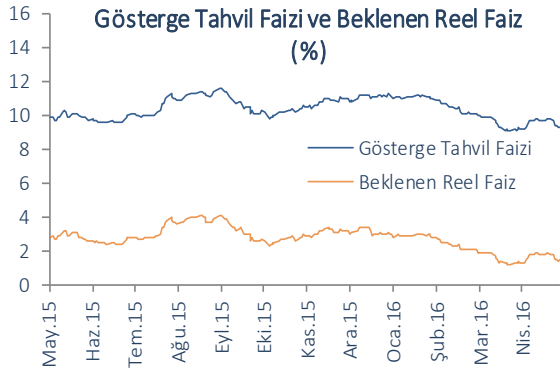
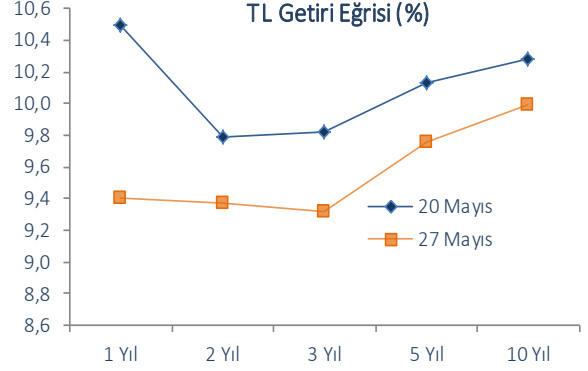
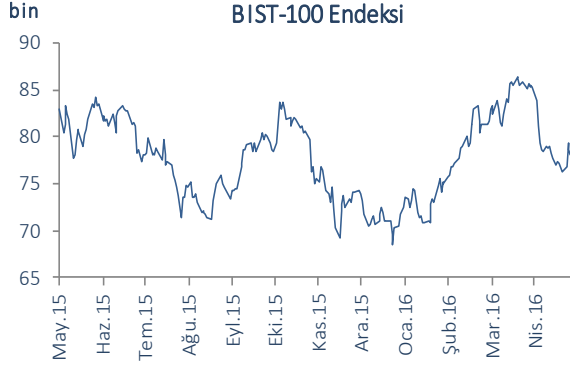
Turizmde gerileme sürüyor.

Türkiye Otelciler Birliği’nden gelen açıklamaya göre Mayıs ayında olumsuz performansın devam ettiği turizm sektörünün 2016 yılında çift haneli küçüleceği öngörülüyor. Rezervasyonlardaki düşüşün yanısıra fiyatlarda indirime gidilmesi sektör gelirlerindeki düşüşü hızlandırıyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın açıkladığı veriye göre de, Nisan ayında Türkiye’ye gelen turist sayısı Rus turist sayısındaki %79’luk düşüşün etkisiyle %28 gerileyerek 1,75 milyona düştü.

2016 yılında çimento sektörü iç talebin katkısıyla büyüyecek.

Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB), çimento sektörünün bu yıl ihracat pazarlarındaki sıkıntı sebebiyle iç pazardaki mega projeler ve kentsel dönüşümün etkisiyle büyüyeceğini açıkladı. Birlik, iç satışlardaki büyüme tahminini %4’e yükseltti. Dünyanın önde gelen üreticilerinden olan Türkiye’nin çimento ihracatının, İran’ın Türkiye’nin mevcut ihracat pazarlarında yer almaya başlaması, Irak’ın kendi üretim tesislerinde yeniden üretimi başlaması sebebiyle ithalatı durdurması ve Suudi Arabistan’ın ihracat kotasını kaldırmasının ardından sert bir şekilde gerilemesi bekleniyor. Petrol üreticisi olan bu ülkeler çimentoyu daha uygun fiyata mal edebiliyor. Sektör yeni kapasitelerin devreye girmesiyle oluşacak kapasite fazlasıyla baş etmek için karayolları ihalelerinde beton kullanımının önünü açacak şartnamenin tamamlanmasını bekliyor.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
31 Mayıs	TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri	Nisan	4,20 milyar dolar açık
	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti	Mayıs	
	TCMB Finansal İstikrar Raporu	2016-I	
	Euro Alanı Tüketici Fiyat Enflasyonu (Öncü)	Mayıs	-0,1%
	Euro Alanı İşsizlik Verisi	Nisan	10,2%
	ABD The Conference Board Tüketici Güven Endeksi	Mayıs	97
	ABD Kişisel Tüketim Harcamaları Verisi	Nisan	0,7%
	ABD Kişisel Gelir Verisi	Nisan	0,4%
1 Haziran	Euro Alanı İmalat Sanayi PMI Verisi	Mayıs	51,5
	Çin İmalat Sanayi Caixin PMI Verisi	Mayıs	50
	Almanya İmalat Sanayi PMI Verisi	Mayıs	52,4
	ABD İmalat Sanayi PMI Verisi	Mayıs	50,5
	ABD ISM İmalat Sanayi Endeksi	Mayıs	50,6
	ABD ADP İstihdam Verisi	Mayıs	175.000
2 Haziran	Euro Alanı Üretici Fiyat Enflasyonu	Nisan	yıllık -%4,1
3 Haziran	TÜİK Yurt İçi Üretici Fiyat Enflasyonu	Mayıs	yıllık %2,57
	TÜİK Tüketici Fiyat Enflasyonu	Mayıs	yıllık %6,7
	Euro Alanı Perakende Satışlar Verisi	Nisan	0,4%
	ABD Tarım Dışı İstihdam Verisi	Mayıs	158.000
	ABD İşsizlik Verisi	Mayıs	4,9%
	ABD Fabrika Siparişleri Verisi	Nisan	2,0%
	ABD Dış Ticaret İstatistikleri	Nisan	41 milyar dolar açık

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem - Bölüm Müdürü
izlem.erdem@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman
bora.cevik@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman Yrd.
ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.
erhan.gul@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.
betul.ozturk@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman
dilek.kaya@isbank.com.tr

Tüm yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.